Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	S.A.C.M. Simons-Gresnigt / S. Manetas	**Datum**	9 november 2022
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10556207
E-mail	s.simons@utrecht.nl	**Onderwerp**	Zichtbaar dragen religieuze uitingen handhavers
Bijlage(n)		**Beleidsveld**	Handhaving

Geachte leden van de raad,

Met deze brief wordt u geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van de motie ‘een inclusief uniform bij toezicht en handhaving’, in vervolg op onze brief van 6 juli 2022. Tijdens de begrotingsbehandeling van 7 juli 2022 heeft de burgemeester het belang van het zorgvuldig proces benadrukt. Net zo goed als u een motie heeft aangenomen om het toevoegen van religieuze uitingen toe te staan, heeft de Kamer in diverse moties de minister van Justitie en Veiligheid juist opgeroepen dit onmogelijk te maken. In reactie daarop heeft de minister aangegeven een dringend beroep te doen aan BOA werkgevers om aan te sluiten bij de richtlijn lifestyle neutraliteit, maar dit niet te kunnen afdwingen.

De fors uiteenlopende standpunten over dit onderwerp kunnen wij niet negeren. Tegen deze achtergrond hebben wij bekeken welke stappen gezet zouden moeten worden om de voorwaarden te creëren waaronder een succesvolle, duurzame uitvoering van uw motie mogelijk is.

Eenduidige uitwerking gemeenten
Niet alleen in Utrecht, maar ook in andere gemeenten wordt de discussie gevoerd over het toestaan van het zichtbaar dragen van religieuze uitingen. Zo hebben de gemeenteraden van Amsterdam, Arnhem en Tilburg aandacht gevraagd voor dit onderwerp. Wij trekken samen op met deze gemeenten. In een bestuurlijk overleg dat de burgemeesters begin deze maand over dit onderwerp hielden, bleek dat de dilemma’s die wij in onze eerdere brief beschreven in meerdere steden spelen.

De discussie hierover raakt aan de fundamenten van onze samenleving: in hoeverre verhoudt het uiten van een individuele levensovertuiging zich tot uniformiteit in het uitoefenen van gezag. Gezien de verschillende opvattingen die hierover bestaan, is het cruciaal te investeren in draagvlak onder ons personeel en breed in de Utrechtse samenleving. Onze toezichthouders en handhavers, of ze nu een religieuze uiting dragen of niet, moeten niet op straat exclusief in het centrum van deze discussie komen te staan. Dat vraagt een zorgvuldig proces en daarmee tijd.

Aanpassen kledingvoorschriften
Op dit ogenblik dragen de medewerkers van VTH het landelijke boa-uniform. Het boa-uniform heeft een aantal vastgelegde kenmerken, die niet zelfstandig door één gemeente gewijzigd kunnen worden. Over toevoegingen aan het model-uniform zoals handschoenen, steekvest en dergelijke is niets vastgelegd. Wij bekijken op dit moment de mogelijkheden om door het aanpassen van de kledingvoorschriften de mogelijkheid te creëren om religieuze uitingen toe te voegen aan het bestaande model-uniform. Concreet betekent dit dat een handhaver of toezichthouder bijvoorbeeld een eigen hoofddoek of keppel mag dragen, op het moment dat zij op straat geüniformeerd hun werk doen. Omwille van veiligheid en herkenbaarheid (bijvoorbeeld de kleur) worden daaraan enkele eisen gesteld. De werkgever houdt daarbij een zorgplicht om de veiligheid van het kleding regelmatig te controleren.

Betrekken medewerkers
Door gesprekken met toezichthouders en het uitwisselen van ervaringen elders moet duidelijk worden onder welke voorwaarden de meest passende uitvoering van uw motie mogelijk is. Draagvlak en betrokkenheid van de medewerkers is cruciaal. Medewerkers van VTH moeten zich uit kunnen en willen spreken. Bij iedere stap die hierop wordt genomen worden medewerkers geïnformeerd, betrokken en uitgenodigd om actief te participeren. Ook de ondernemingsraad wordt regelmatig (in)formeel bijgesproken over de ontwikkelingen op dit thema.

Vervolg
Gesprek tussen boa's en raadsleden
Op 15 november a.s. vindt het door u geïnitieerde gesprek tussen boa's en raadsleden plaats. Hierin komt ook het thema van de religieuze uitingen aan bod. Om u zoveel mogelijk in de gelegenheid te stellen aanwezig te zijn, wordt hiervoor een al ingepland moment voor een RIB voor de commissie VBF benut.

Digitaal werkbezoekervaringen in het buitenland
Wij organiseren nog dit jaar een digitaal werkbezoek, waarvoor vertegenwoordigers uit Londen en Antwerpen worden uitgenodigd om hun ervaringen over dit thema te delen. Met dit online werkbezoek proberen we een scherper beeld te krijgen welke elementen belangrijk zijn geweest in de discussie over het (mogelijk) introduceren van religieuze uitingen. Daarbij proberen wij zowel te leren van Londen, waar ruimte geboden wordt voor religieuze uitingen als van Antwerpen, waar men afgezien heeft van het invoeren van deze maatregel. Het gaat om een informerende bijeenkomst, waarbij ruimte is om vragen te stellen. U bent nadrukkelijk uitgenodigd om aanwezig te zijn. Zodra er definitief een datum is gepland, ontvangt u een uitnodiging. Bij (de voorbereidingen van) het digitale werkbezoek worden ook de VNG, andere gemeenten, ministerie J&V en onderwijsinstellingen van boa's betrokken.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,